
**КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА.
СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА. ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА
ДІЯЛЬНІСТЬ**

УДК 343.155:343.13

Гаврилюк Людмила Володимирівна,
кандидат юридичних наук,
старший науковий співробітник
ДНДІ МВС України,
м. Київ, Україна
ORCID ID 0000-0002-9441-4073

**ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПОРЯДКУ
ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ, ДІЙ ЧИ БЕЗДІЯЛЬНОСТІ
СЛІДЧОГО, ПРОКУРОРА ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО
РОЗСЛІДУВАННЯ**

У статті визначено деякі особливості процесуального порядку оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчого, прокурора під час досудового розслідування. Акцентовано увагу на тому, що в Кримінальному процесуальному кодексі України не визначено повноваження представника особи, яка подала скаргу на рішення, дії чи бездіяльність слідчого та прокурора під час досудового розслідування. Достатньо проблемним є питання дотримання строків як подання, так і розгляду скарг у суді на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора. У зв'язку з чим запропоновано низку змін та доповнень до Кримінального процесуального кодексу України.

Ключові слова: оскарження рішень, бездіяльність слідчого, бездіяльність прокурора, учасники кримінального провадження, скарга, досудове розслідування.

Дієвість механізму оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчого або прокурора під час досудового розслідування прямо залежить від дотримання суб'єктами кримінального провадження процесуального порядку оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчого або прокурора. У іншому разі подана особою скарга буде повернута. А в разі, якщо скарга подана на рішення, дію чи бездіяльність слідчого або прокурора, що не підлягає оскарженню, слідчий суддя, суд ухвалює рішення про відмову у відкритті провадження. Внаслідок чого копія ухвали про відмову у відкритті провадження невідкладно надсилається особі, яка подала скаргу, разом із скаргою та всіма доданими до неї матеріалами (ч. 4 і 5 ст. 304 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України)).

Порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчого, прокурора під час досудового розслідування досліджували Д.С. Слінько, Д.В. Семененко, Д.І. Клепка, О.Г. Шило, А.Р. Туманянц, С.Л. Шаренко, О.Г. Яновська та ін. Ро-

© Havryliuk Liudmyla, 2020

боти зазначених учених містять ґрунтовний аналіз предмета, підстав і порядку оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчого, прокурора під час досудового розслідування. Проте аналіз судової практики свідчить про невизначеність деяких аспектів процесуального порядку оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчого, прокурора під час досудового розслідування.

Метою статті є визначення особливостей процесуального порядку оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчого, прокурора під час досудового розслідування та надання пропозицій щодо вдосконалення механізму оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчого, прокурора під час досудового розслідування.

Оскарження та подання скарги включає звернення з проханням про вирішення конкретних процесуальних питань. У заяві можуть міститися повідомлення про недоліки роботи слідчого, пов'язані з порушенням закону. Окрему групу заяв становить інформація про незаконні непроцесуальні дії або бездіяльність слідчого під час проведення досудового розслідування. Особливістю оскарження є його мета, яка полягає в реалізації прав і законних інтересів для скасування процесуальних або слідчих дій у разі порушення чинного законодавства і прав та обов'язків учасників кримінального процесу [1, с. 126].

За даними судової статистики, у 2018 р. слідчими суддями розглянуто всього 91 467 скарг. Із них повернуто 12 559, що становить 14 % від загальної кількості розглянутих скарг, відмовлено у відкритті провадження 20 466, що становить 22 % від загальної кількості розглянутих скарг [2].

До підстав ухвалення слідчим суддею рішення про повернення скарги слід віднести випадки коли:

скаргу подала особа, яка не має права подавати скаргу;

скарга не підлягає розгляду в цьому суді;

скарга подана після закінчення строку, передбаченого ч. 1 ст. 304 КПК України, і особа, яка її подала, не порушує питання про поновлення цього строку або слідчий суддя за заявою особи не знайде підстав для його поновлення (ч. 2 ст. 304 КПК України), про що особі, яка подала скаргу, невідкладно надсилається копія ухвали про повернення скарги разом зі скаргою та всіма доданими до неї матеріалами.

Згідно із ч. 1 ст. 303 КПК України до суб'єктів, які мають право подавати скаргу стосовно рішень, дій чи бездіяльності слідчого або прокурора в кожному окремо взятому випадку віднесено: заявника, потерпілого, його представника чи законного представника, підозрюваного, його захисника чи законного представника, представника юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, володільця тимчасово вилученого майна, особу, якій відмовлено у визнанні потерпілим, осіб, до яких можуть бути застосовані заходи безпеки, передбачені законом, особу, якій відмовлено в задоволенні клопотання про проведення слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій, особу, якій відмовлено в задоволенні скарги на недотримання розумних строків слідчим, прокурором під час досудового розслідування, її представника, законного представника чи захисника. Також у п. 1 ч. 1 ст. 303 КПК України передбачено можливість оскарження бездіяльності слідчого, прокурора, яка полягає в невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР після отримання заяви чи повідомлення про кримі-

© Havryliuk Liudmyla, 2020

нальне правопорушення, у неповоротності тимчасово вилученого майна згідно з вимогами ст. 169 КПК України, а також нездійсненні інших процесуальних дій, які він зобов'язаний вчинити у визначений КПК України строк, іншою особою, права чи законні інтереси якої обмежуються під час досудового розслідування.

Щодо зазначеного О.Г. Яновська вважає, що обмеження права на оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчого або прокурора, що зачіпають права та законні інтереси громадян, лише на тій підставі, що ці особи не визнані в належному порядку учасниками провадження або не віднесені ст. 303 КПК України до осіб, що мають право оскаржувати те чи інше рішення, дію чи бездіяльність слідчого або прокурора, не відповідає основним положенням Конституції України, адже єдиним критерієм, що дає змогу визначити, які дії чи бездіяльність слідчого, прокурора, які рішення цих осіб можуть бути оскаржені до суду та хто саме має право на таке оскарження, є обмеження конституційних прав і свобод громадян або створення перепон для доступу до правосуддя [3, с. 10].

На думку Д.І. Клепки, суб'єктами права оскарження рішень, дій або бездіяльності під час досудового розслідування слід вважати осіб, залучених у кримінальні процесуальні правовідносини, конституційні права та інтереси яких порушені рішеннями, діями чи бездіяльністю слідчого або прокурора. Автор слушно наголошує, що обов'язковою ознакою суб'єкта оскарження є причинно-наслідковий зв'язок між діями або рішеннями, що прийняті, чи бездіяльністю під час здійснення кримінальної процесуальної діяльності та порушенням прав або інтересів особи. Уперше в науці кримінального процесу запропоновано законодавчо визначити такого суб'єкта кримінального провадження, як скаргник (особа, яка подала скаргу) та закріпити його процесуальний статус [4, с. 2].

Також, як вбачається з норм КПК України, подання скарги особою, яка не має права її подавати, є підставою для неприйняття у провадження та повернення скарги, про що слідчий суддя виносить відповідну ухвалу. Особливої уваги потребують ті випадки, коли скарги на рішення, дії чи бездіяльність подають законні представники осіб та юридичних осіб.

Наприклад. Слідчий суддя Лебединського районного суду Сумської області розглянувши заяву ОСОБА_1 про оскарження бездіяльності слідчого прокурора в нездійсненні процесуальних дій, які він має вчинити під час досудового розслідування, встановив, що ОСОБА_1 від імені ОСОБА_2 звернулася до суду із заявою про оскарження бездіяльності слідчого, прокурора в нездійсненні процесуальних дій, які він повинен вчинити під час досудового розслідування. Заява підписана ОСОБА_1. Будь-яких інших документів до скарги на її обґрунтування чи підтвердження повноважень на подання скарги не додано. Ураховуючи зазначене, слідчий суддя дійшов висновку, що в поданій скарзі не містяться дані та докази, що особа, яка підписала скаргу, має право її подавати в порядку п. 1 ч. 1 ст. 303 КПК України. Згідно з положеннями ч. 2 ст. 304 КПК України слідчий суддя скаргу ОСОБА_1 про оскарження бездіяльності слідчого прокурора у нездійсненні процесуальних дій, які він має вчинити під час досудового розслідування, постановив повернути [5].

Ухвалою слідчого судді Дарницького районного суду від 27 лютого 2013 р. повернуто скаргу С. на бездіяльність прокурора, яка полягала в невнесенні

відомостей до ЄРДР. Підставою її повернення стало те, що з поданої до суду копії довіреності представника “Мегаінфарм ГмбХ”, де чітко перераховані повноваження представників, не вбачалося, що С. наділений правом подавати скарги на дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора (п. 1 ч. 2 ст. 304 КПК України) [6].

Отже, у КПК України не визначено повноваження представника особи, яка подала скаргу на рішення, дії чи бездіяльність слідчого та прокурора під час досудового розслідування, на відміну від повноважень представника потерпілого (ст. 58 КПК України). Проте відповідно до ст. 306 КПК України розгляд скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчого та прокурора під час досудового розслідування проводиться за обов’язкової участі особи, яка подала скаргу, чи її захисника, представника. У зв’язку з чим постає запитання, чи вправі слідчий суддя застосовувати аналогію для встановлення повноважень представника особи, яка подала скаргу, з повноваженням представника потерпілого [6].

За встановленим у ст. 306 КПК України порядком розгляду скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчого або прокурора під час досудового розслідування скарги розглядаються слідчим суддею місцевого суду згідно з правилами судового розгляду. Тобто розгляд скарг здійснюється за правилами територіальної підсудності, коли скарга подається до суду за місцем розташування органу досудового розслідування чи за місцем роботи посадової особи, рішення, дії чи бездіяльність якої оскаржуються. Відповідно, якщо скарга буде подана до іншого суду – це є порушенням територіальної підсудності у зв’язку з чим скарга не підлягає розгляду в цьому суді. У разі встановлення того, що скарга подана до суду з порушенням правил підсудності, незрозуміло, чи в такому випадку слідчий суддя має постановити ухвалу про повернення скарги як такої, що не підлягає розгляду в цьому суді (п. 2 ч. 2 ст. 304 КПК України) чи згідно зі ст. 34 КПК України повинен звертатися з відповідним поданням до суду апеляційної інстанції (Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ) для вирішення питання про передачу судового провадження з одного суду до іншого [6].

Ми погоджуємося із варіантом вирішення цієї проблеми, який пропонує Д.І. Клепка, що поділяє думку О.Г. Шило, яка вважає, що необхідно передбачити в законі норму, відповідно до якої суд, отримавши скаргу, яка не підлягає розгляду в цьому суді, направляє її за підсудністю. У такий спосіб особа позбавляється необхідності вдруге звертатися до суду. Скорочується строк вирішення спірного питання, забезпечується її право на судовий захист [4, с. 99–100; 7, с. 307].

Для осіб, які згідно з ч. 1 ст. 303 КПК України мають право подавати скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора під час досудового розслідування, законодавцем відведено десять днів з моменту прийняття рішення, вчинення дії або бездіяльності. У випадку, якщо рішення слідчого чи прокурора оформлюється постановою, строк подання скарги починається з дня отримання особою її копії (ч. 1 ст. 304 КПК України). Як убачається із п. 3. ч. 2 ст. 304 КПК України, подання особою скарги після закінчення строку, передбаченого ч. 1 ст. 304 КПК України, без порушення цією особою питання про поновлення цього строку або слідчий суддя за заявою особи не знайде підстав для його поновлення, слідчий суддя ухвалює рішення про повернення такої скарги.

Так, ухвалою слідчого судді Солом'янського районного суду від 5 лютого 2013 р. повернуто скаргу Т., в якій особа, що подала скаргу, просила скасувати постанову слідчого СВ Солом'янського РУ ГУ МВС України в м. Києві від 27 грудня 2012 р. про закриття кримінального провадження у зв'язку з установленням відсутності факту вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 358 Кримінального кодексу України, оскільки вона, на думку Т., була незаконною. Із поданої скарги та доданих до неї матеріалів випливало, що постанова про закриття кримінального провадження була винесена 27 грудня 2012 р. Згідно з копією конверта, доданого до скарги, постанова була отримана особою, що звернулася зі скаргою, 16 січня 2013 р. Водночас скарга, яка надійшла до суду 4 лютого 2013 р., була датована 1 лютого 2013 р., тобто з пропуском строку, передбаченого на оскарження ч. 1 ст. 304 КПК України [6].

На нашу думку, при визначенні в ч. 1 ст. 304 КПК України строку подання заяви на бездіяльність слідчого чи прокурора законодавець не врахував той момент, коли особі може стати відомо про бездіяльність цих посадових осіб. Деяке уточнення з цього приводу містить лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ “Про деякі питання порядку оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування” від 9 листопада 2012 р. № 1640/0/4-12, де зазначено, що “при оскарженні бездіяльності обчислення строку оскарження починається із дня, що настає після останнього дня, який відведено КПК України для вчинення слідчим або прокурором відповідної дії” [8]. Д.І. Клепка, досліджуючи це питання, пропонує передбачити положення, відповідно до якого обчислення строків на оскарження бездіяльності розпочинається з моменту, коли особа дізналася або могла дізнатися про таку бездіяльність, а не з моменту не вчинення дії, яку слідчий або прокурор зобов'язані були вчинити відповідно до чинного кримінального процесуального законодавства України [4, с. 96]. Ця позиція цілком прийнятна, проте слід зауважити, що особі може стати відомо про бездіяльність слідчого чи прокурора після закінчення відведеного строку для вчинення дії. До того ж необхідно зважити на те, що згідно з ч. 1 ст. 22 КПК України кримінальне провадження здійснюється на основі змагальності, а це передбачає самостійне обстоювання стороною обвинувачення і стороною захисту їхніх правових позицій, прав, свобод і законних інтересів засобами, передбаченими кримінальним процесуальним законодавством.

Отже, досить проблемним є питання дотримання строків як подання, так і розгляду скарг в суді на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора. На жаль, трапляються випадки, коли особа подає скаргу, а сама або ігнорує виклики в судові засідання, або подає заяву з проханням розглядати скаргу за її обов'язкової участі, але тоді, коли це буде їй зручно – через тиждень, після її повернення з відпустки, після розгляду інших скарг тощо або подає заяву з проханням розглядати скаргу за її відсутності [9, с. 48].

Привертають увагу й певні труднощі, які виникають у випадках, коли скаргу подано особою, яка тримається під вартою, про що засвідчує судова практика з розгляду скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора, де зазначено, що водночас установлені ч. 3 ст. 306 КПК України особливості розгляду скарг, зокрема щодо обов'язкової участі особи, яка подала скаргу, чи її захисника, пред-

© Havryliuk Liudmyla, 2020

ставника, спричиняють труднощі, пов'язані з можливістю дотримання 72-годинного строку розгляду у випадках, коли скаргу подано особою, яка перебуває під вартою, так, зокрема, наголошувала у своїй праці А.Р. Туманянц [10, с. 144].

Згідно зі ст. 306 КПК України скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора під час досудового розслідування розглядаються слідчим суддею не пізніше сімдесяти двох годин із моменту надходження відповідної скарги, крім скарг на рішення про закриття кримінального провадження, які розглядаються не пізніше п'яти днів з моменту надходження скарги за обов'язкової участі особи, яка її подала, її захисника чи представника. Проте відсутність слідчого чи прокурора не є перешкодою для розгляду скарги. На нашу думку, розгляд скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого або прокурора без їх присутності суперечить принципу кримінального судочинства “змагальність сторін”, у зв'язку з чим пропонуємо виключити із ч. 3 ст. 306 КПК України положення про те, що відсутність слідчого чи прокурора не є перешкодою для розгляду скарги.

Також трапляються випадки, коли особа, яка подала скаргу:
безпосередньо у скарзі зазначає про її розгляд за своєї відсутності;
перебуває під вартою в установі виконання покарань за межами населеного пункту розташування суду, до якого подано скаргу;
належним чином повідомлена про час, дату та місце проведення судового засідання з розгляду скарг, однак не з'являється в судове засідання та не повідомляє суд про причини неявки.

У нормах КПК України не передбачено право слідчого судді застосовувати заходи примусу у вигляді приводу для забезпечення участі особи, яка подала скаргу, в судовому засіданні, тому необхідно з'ясувати, чи існує можливість розгляду скарги за відсутності особи, яка її подала [6].

Існує думка, що було б правильним передбачити в законі норму про те, що слідчий суддя за відсутності в судовому засіданні особи, яка подала скаргу, вправі повторно викликати її в межах строку розгляду скарги, а після його сплину закрити провадження у зв'язку з неявкою особи, яка подала скаргу, незалежно від підстав неявки, якщо про них був повідомлений слідчий суддя, або розглянути скаргу по суті, якщо скаржник просив розглянути скаргу без його участі [9, с. 48; 4, с. 101]. Що є цілком прийнятним.

Таким чином, підсумовуючи зазначене вище, вважаємо, що було б доречно доповнити:

частину 1 ст. 304 КПК України реченням такого змісту: “При оскарженні бездіяльності слідчого чи прокурора строк подання скарги починається з дня, що настає після останнього дня, визначеного КПК України для вчинення слідчим або прокурором відповідної дії”;

частину 3 ст. 306 КПК України після першого речення доповнити реченням: “Крім випадків, коли особа, яка подала скаргу, звернулася із заявою про розгляд скарги по суті без її участі”.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Слінько Д.С., Семененко Д.В. Оскарження процесуальних рішень щодо звільнення від кримінальної відповідальності. Вісник Харківського національного ун-ту ім. В.Н. Каразіна. 2018. Вип. 25. С. 126. С. 124–128. (Серія “ПРАВО”).

© Havryliuk Liudmyla, 2020

2. Звіт суддів першої інстанції про розгляд матеріалів кримінального провадження. Форма № 1-к (річна). Розділ 3. Розгляд слідчим суддею клопотань, скарг, заяв під час досудового розслідування: затв. наказом держ. судової адмін. України від 23.06.2018 № 325. За погодженням із Держстатом.

3. Яновська О.Г. Інститут оскарження на стадії досудового розслідування. Адвокат. 2013. № 1(148). С. 10–13.

4. Клепка Д.І. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування як окремих видів провадження: дис. ... канд. юрид. наук. Харків, 2017. С. 224 с.

5. Ухвала Лебединського районного суду Сумської області від 19.03.2018. Судова справа № 580/518/18. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/72816409> (дата звернення: 12.06.2019).

6. Апеляційний суд м. Києва. Узагальнення судової практики оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування у порядку Кримінального процесуального кодексу України 01.06.2013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0003705-13> (дата звернення: 26.02.2019).

7. Шило О.Г. Теоретико-прикладні основи реалізації конституційного права людини і громадянина на судовий захист у досудовому провадженні в кримінальному процесі України: монографія. Харків: Право, 2011. С. 307. 464 с.

8. Лист Вишого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 09.11.2012 № 1640/0/412 “Про деякі питання порядку оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування”. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v164074012/print1434024722981982> (дата звернення: 12.02.2018).

9. Шаренко С.Л. Проблемні питання розгляду скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчого або прокурора. Часопис цивільного і кримінального судочинства. 2013. № 5. С. 48. С. 44–50.

10. Туманянц А.Р. Окремі проблеми реалізації права на оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчого або прокурора під час досудового розслідування. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2014. № 12. Том 2. С. 144. С. 142–145. (Серія: Юриспруденція).

REFERENCES

1. Slinko D.S., Semenenko D.V. (2018) Oskarzheniia protsesualnykh rishen shchodo zvlivnennia vid kryminalnoi vidpovidalnosti. “Appeal against procedural decisions on dismissal from criminal liability”. Bulletin of the Kharkiv National University V.N. Karazin. Iss. 25. Art. 126. P. 124–128. (“Pravo” series) [in Ukrainian].

2. Zvit suddiv pershoi instantsii pro rozhliad materialiv kryminalnoho provadzhennia. “Report of first instance judges on the review of criminal proceedings”. Form No. 1-k (annual). Section 3. Examination by the Investigating Judge of Petitions, Complaints, Statements During Pre-trial Investigation: Approved by the order of the State Court Admin. Ukraine dated 23.06.2018 No. 325. By agreement with the State Statistics Committee [in Ukrainian].

3. Yanovska O.H. (2013) Instytut oskarzhennia na stadii dosudovoho rozsliduvannia. “Institute of appeal at the stage of pre-trial investigation”. Advocat. No. 1(148). P. 10–13 [in Ukrainian].

4. Kleпка D.I. (2017) Oskarzheniia rishen, dii chy bezdiialnosti pid chas dosudovoho rozsliduvannia yak okremi vydy provadzhennia. “Appeal of decisions, actions or omissions during the pre-trial investigation as a separate type of proceedings”: Dis. Cand. of Juridic. Sciences. Kharkiv. P.224 [in Ukrainian].

5. Ukhvala Lebedynskoho raionnoho sudu Sumskoi oblasti vid 19.03.2018. “Decision of the Lebedinsky district court of Sumy region from 19.03.2018”. Case No. 580/518/18. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/72816409> (date of application: 12.06.2019) [in Ukrainian].

6. Apeliatsiynyi sud m. Kyieva. Uzahalnennia sudovoi praktyky oskarzhennia rishen, dii chy bezdiialnosti pid chas dosudovoho rozsliduvannia u poriadku Kryminalnoho protsesualnoho kodeksu Ukrainy 01.06.2013. “Court of Appeal of Kyiv. Generalization of case law of appealing decisions, actions or omissions during pre-trial investigation in the procedure of the Criminal Procedure Code of Ukraine 01.06.2013”. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0003705-13> (date of application: 26.02.2019) [in Ukrainian].

7. Shylo O.H. (2011) Teoretyko-prykladni osnovy realizatsii konstytutsiynoho prava liudyny i hromadianyna na sudovyi zakhyst u dosudovomu provadzhenni v kryminalnomu protsesi Ukrainy:

© Havryliuk Liudmyla, 2020

monohrafiia. “Theoretical and applied bases of realization of the constitutional right of the person and the citizen for judicial protection in pre-trial proceedings in the criminal process of Ukraine”: monograph. Kharkiv: Pravo, 2011. Art. 307. 464 p. [in Ukrainian].

8. Lyst Vyshchoho spetsializovanoho sudu Ukrainy z rozghliadu tsyvilnykh i kryminalnykh sprav vid 09.11.2012 № 1640/0/412 “Pro deiaki pytannia poriadku oskarzhennia rishen, dii chy bezdiialnosti pid chas dosudovoho rozsliduvannia”. “Letter of the High Specialized Court of Ukraine on Civil and Criminal Cases of 09.11.2012 No. 1640/0/412 “On Some Issues of Procedure for Appealing Decisions, Actions or Inaction during Pre-trial Investigation”. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v164074012/print1434024722981982> (date of application: 12.02.2019) [in Ukrainian].

9. *Sharenko S.L.* (2013) Problemni pytannia rozghliadu skarh na rishennia, dii chy bezdiialnosti slidchoho abo prokurora. “Problematic issues when considering complaints against decisions, actions or omissions of an investigator or prosecutor”. *Journal of Civil and Criminal Justice*. No. 5. Art. 48. P. 44–50 [in Ukrainian].

10. *Tumanians A.R.* (2014) Okremi problemy realizatsii prava na oskarzhennia rishen, dii chy bezdiialnosti slidchoho abo prokurora pid chas dosudovoho rozsliduvannia. “Specific problems with the exercise of the right to challenge decisions, actions or omissions of an investigator or prosecutor during a pre-trial investigation”. *Scientific Bulletin of the International Humanities University*. No. 12. Vol. 2. Art. 144. P. 142–145. (Series: Jurisprudence) [in Ukrainian].

UDC 343.155:343.13

Havryliuk Liudmyla,

Candidate of Juridical Sciences,

Senior Researcher, State Research Institute MIA Ukraine

Kyiv, Ukraine

ORCID ID 0000-0002-9441-4073

SOME FEATURES OF THE PROCEDURAL ORDER OF APPEALING AGAINST DECISIONS, ACTIONS OR OMISSIONS OF THE INVESTIGATOR, PROSECUTOR DURING THE PRE-TRIAL INVESTIGATION

The mechanism for appealing decisions, actions or omissions of an investigator or procurator in the course of a pretrial investigation depends on the observance by subjects of criminal proceedings of the procedural procedure for appealing decisions, actions or omissions of an investigator or procurator. Otherwise, the complaint filed by the person will be returned. And if the complaint is filed against a decision, act or omission by an investigator or procurator, it is not subject to appeal, the investigator’s judge or the court takes a decision to refuse to open proceedings. As a result, a copy of the order refusing commencement of the proceedings shall be immediately sent to the person filing the complaint, together with the complaint and all materials attached thereto.

Appealing and filing a complaint includes a request for resolving specific procedural issues. The statement may contain reports of investigator deficiencies related to a violation of the law. A separate group of statements is information about unlawful non-procedural actions or inaction of the investigator during the pre-trial investigation. The peculiarity of the appeal consists in its purpose, which lies in the realization of rights and legitimate interests of cancellation of procedural or investigative actions in case of violation of the current legislation and rights and obligations of participants of the criminal proceedings.

© Havryliuk Liudmyla, 2020

DOI (Article): [https://doi.org/10.36486/np.2020.1\(47\)](https://doi.org/10.36486/np.2020.1(47))

Issue 1(47) 2020

<http://naukaipravohorona.com/>

Reasons for the decision of the investigating judge to return the complaint should include cases where: the complaint was filed by a person who is not entitled to file a complaint; the complaint is not subject to consideration in that court; complaint is submitted after the expiry of the period of time provided for under article 304, paragraph 1, of the Code of Criminal Procedure of Ukraine (CCP of Ukraine), and the person who submitted it does not raise the issue of restoration of that period or the investigating judge, upon application by the person concerned, will not find grounds for its restoration (art. 304, paragraph 2, of the CCP of Ukraine), of which the person who submitted the complaint is immediately sent a copy of the decision to return the complaint together with the complaint and all the materials attached thereto.

It is emphasized that the CCP of Ukraine does not define the powers of a representative of a person who has filed a complaint about a decision, acts or omissions of an investigator and a procurator during a pre-trial investigation. The issue of compliance with the time limits for both the submission and consideration of complaints in court is problematic, as is the question of whether a decision, action or inaction by the investigator or the procurator is respected. In connection with this, a number of amendments and additions to the Code of Criminal Procedure of Ukraine have been proposed.

Keywords: appeal against decisions, investigator's inactivity, prosecutor's inactivity, participants of criminal proceedings, complaint, pre-trial investigation.

Отримано 14.02.2020